

REDACTIE
en
ADMINISTRATIE
GENT
GARENPLAATS

Ongeteekende brieven
worden niet opgenomen

DE LANDBOUWER

VOLKS-WEEKBLAD VOOR DEN BUITEN

ABONNEMENTSPRIJS :
VOOR ZES MAANDEN
75 Centiemen

AANKONDIGINGEN :
Prijs volgens Tarief
Voorop betaalbaar

Zij hangen aan ons slippen !

Het is eene behoefte voor een ernstig beschouwer, bij wijlen eenen blik achteruit te werpen, ten einde door vergelijking van het verledene aan het tegenwoordige, zijne berekeningen voor de toekomst te maken.

Ver van ons de verwaandheid voor geleerd te willen doorgaan : wij maken alleenlijk aanspraak op eene natuurlijke hoedanigheid welke zelfs den nederigsten werkmans eigen is wien ondervinding en een weinig zelfonderricht tot denken bekwaam hebben gemaakt.

Aan geen enkelen eenigszins ontwikkelden geest, toch, kan het ontsnappen dat, in een tiental jaren tijds, het socialisme eenen vooruitgang gedaan heeft waarin zich nimmer eenige andere gezindheid verheugen mocht. Het is wijl de zaak des volks zóó rechtvaardig is, dat zij niet alleenlijk tegen al het getoets der kritiek bestand is en hare minst verlichte aanhangers haar tegen alle andere denkwijzen en tegen de grootste verstanden verdedigen kunnen, maar dat zij alle rechtgeaarde gemoederen door geestdrift overweldigt en medesleept.

Met geleerdheid en talent kan men zelfs de onrechtvaardigste zaken verdedigen, dit bewijzen ons dagelijks, tot onze woede en verontwaardiging, de uitspraken der gerechtshoven, alwaar geld en invloed over de oordeelvellingen beslissen. Het beginsel der socialistischen daarentegen, oogst bijval en toejuichingen in, zelfs daar waar een eenvoudig en weinig geletterd arbeidsgezel hetzelfde uiteenzet.

Van de aanwinnende macht en de rechtvaardigheid onzer zaak getuigen tal van voornamen gebeurtenissen uit den laatsten tijd, waaronder vele platzakkerijen van wege onze vijanden.

Gewis hebt gij u reeds de bemerking gemaakt, lezers, dat onze vijanden, in hunnen strijd tegen het socialisme, in de laatste jaren teeneemaal van taktiek zijn veranderd. Vroeger was alles slecht wat naar volksgezindheid rook, de naam van socialist vooral was onvereinigbaar met iets goeds of loffelijks en ver-

wekte afkeer en verachting. En hedendaags?...

Wij zagen reeds een katholiek blad verschijnen dat zich den voortijds zoo verschrikkelijken naam van « Démocrate » dierf geven; men spreekt van christene democraten zooals weleer van heiligen van tweeden rang, men raast en zeevert van « christene volkspartij », er zijn reeds katholieke socialisten en het eindje zal uitwijzen met welke naäperijen van het echte socialisme men de menschen nog zand in de oogen zal willen doen stuiven...

Zoo wat drie jaren geleden schreef Daens, uitgever van *De Werkman*, te Aalst, en broeder van den thans zoo beruchten pastoor Daens, in zijn weekblad, dat elke werkmans genoeg moest kunnen verdienen om op treffelijke wijze zijn huisgezin te onderhouden, waarop *De Landwacht* antwoordde, dat degene die dergelijke stellingen vooruitzette volop in socialistisch vaarwater zeilde of laveerde, of zoo iets.

En zie, korts daarna komt paus Leo XIII met zijne encycieliek en spreekt juist zooals P. Daens van het eiland Chipka te Aalst, en voegt er nog bij, dat de werkmans boven zijn dagelijkschen nooddrift nog iets moet kunnen op zijde leggen tegen den ouden dag. Voorzeker, had Pius IX in zijn tijd moeten spreken zooals heden zijn opvolger, het heilig Consistorie zou hem van zijn troon gekegeld en in een boetklooster gestopt hebben.

Andere tijden, andere omstandigheden, waarnaar de menschen, ja zelfs de pauzen zich moeten schikken... Zoo zien wij tot zelfs de kerkelijke overheden aan het volk gedurig toegeven. Waarom?... Omdat zij de rechtmatigheid van dezes eischen niet kunnende betwisten, dezelve liever gedeeltelijk te erkennen hebben, dan gevaar te loopen door de massa den rug toegekeerd te worden en aldus hunne melkkoe te verliezen... Zoo altijd achteraan komende, volgen zij eenmaal het volk tot in den schoot van het socialisme...

Maar het is voornamelijk met het oog op de uitslagen der laatste wetgevendende kiezingen in ons land, dat wij den aanstaanden volledigen zegepraal van het socialisme en de

verdwijning der laatste hatelijke stelsels, durven aankondigen. Zien wij tweedracht en naijver de oude partijen niet verdeelen en vernielen, terwijl eensgezindheid in gedachten en strekking de socialistischen landen vereenigt en sterk maakt?... En vooral het feit dat een Roomsche katholieke priester zich van de andere katholieken afscheurt en zich door zijn bisschop laat verbieden nog in openbare plaatsen mis te lezen, om in de Kamer van Volksvertegenwoordigers te geraken, is een krachtige stafboom aan onze beweringen.

Doch, werklieden, weest op uwe hoede tegen al die getonseerde volksvrienden; wat zij behartigen is niet uw welzijn maar het hunne. Wat zij verlangen is den ouden staat van zaken en met dezen hunne hofische pracht en hun luilekkerleven te behouden... Er is maar ééne volksparij, te weten het socialisme; er is maar een socialisme, namelijk datgene dat zich voorbehoudt eenmaal de volmaakte gelijkheid van alle menschen uit te roepen!... Alle andere volksmening is huichelarij, zelfzucht! Mistrouwt die nieuwe soorten van demagogen die op onze voetstappen komen en heviger tegen de rijken donderen en bliksemen dan eenige socialist. Het zijn zeer dikwijls zelf rijken, die uit eigenbelang u een oogenblik in de zeilen komen blazen, maar, eenmaal hun doel bereikt, u den rug laten zien. Eenigen van hen zijn er in gelukt zich door u op de kussens te doen brengen, maar reken er op dat zij al uwe verwachtingen zullen teleurstellen... Het socialisme alleen kan u redden? Waarom aarzelt gij u bij deze partij aan te sluiten? Uit vrees den hemel te verliezen?... Maar uwe priesters zelven zijn zoo vreesachtig niet wanneer het hunne belangen geldt... Zie maar eens pastoor Daens, die zich in *interdictie* liet stellen om zijn stoffelijk voordeel te vervolgen,... die zijn mandaat voor den hemel opgaf voor een mandaat dat hem 4000 franken in het jaar verzekerde...

Werklieden, volgt het voorbeeld dat u van hooger gegeven wordt: zorgt voor uwe eigene belangen, zooals de rijken, zooals de priesters,

zooals de paus zelve... De grooten, uwe meesters, zullen het voor u niet doen, dit hebben wij u nog gezegd, maar gij zult het beter gelooven wanneer de mannen voor welke gij in meerderheid gestemd hebt, uw brood, uwe boter, alles wat gij eet en drinkt met belastingen zullen treffen, opdat hunne pachters hunne achterstallige pacht-termijnen zouden kunnen inkorten en in het vervolg zwaardere pachten zouden kunnen betalen... Ja, werklieden van den Vlaanderschen buiten, wij zijn er van overtuigd dat gij u toch eindelijk bij uwe broeders der steden en der Waalsche streken zult aansluiten en met dezen roepen zult: Weg met de plundersaars der armen! Weg met de rooverswettenmakers! Weg met de rijken en levé de socialisten!

Broeders van den buiten, de oude partijen gaan dood, dit ziet gij; zij vermoorden hun eigen zelven. Verwacht dus niets meer van tjeven en geuzen, van papendom en vrijmetselarij! Stelt uwe hoop en vertrouwen in het socialisme, dat, oprijzend als de morgenzon, de laatste nevels uit den nacht der oude tijden zal verdrijven en oplossen!

Het socialisme is de toekomst! De twintigste eeuw is de onze!... Leve de arbeid! Leve het volk!...

THILO.

LANDBOUW

Landbouweergangen te Westmalle en Wuestwezel

Door ministerieel besluit van 30 September laatstleden is M. A. Bolckmans, van Westmalle, gelast eenen landbouweergang voor volwassenen in bovengemelde gemeenten te geven.

De lessen zullen plaats hebben:
1° Te Westmalle, des Maandags en Woensdags der week ten 6 ure 's avonds, in de gemeenteschool.

2° Te Wuestwezel, des Zondags, ten 3 1/2 ure, in de gemeenteschool.

Deze lessen zijn kosteloos. Al degenen die zich bij het gemeentebestuur of op de dagen der lessen bij den voordrachtgever laten inschrijven, mogen die lessen bijwonen.

Begroting van Landbouw

De begroting van landbouw voor 1895 bedraagt 17,670,005 fr., of 33,665 fr. minder dan die van 1894.

Er is op de tractementen van ambtenaars, enz., 33,400 fr. uitgespaard, voornamelijk door het verplaatsen van sommige diensten van dit departement naar dat van spoorwegen.